

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499
k@overijssel.nl
Zaaknummer 5722548

Christelijke Woningstichting De Goede Woning
De heer
Jan ter Horststraat 5
7462 AG RIJSSEN

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
27.05.2020	2020/0121583	5	11 februari 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer

De van het adviesbureau Jansen & Jansen Groenadvies heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 11 februari 2020² ontvangen. Op 16 maart 2020³ hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan vier complexen (zoals beschreven in onderdeel B1.1 van bijlage 2) in Rijssen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁵ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁶.

Deze ontheffing heeft betrekking op vier complexen (zoals beschreven in onderdeel B1.1 van bijlage 2) in Rijssen.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 augustus 2020 en is geldig tot en met 31 december 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 11 februari 2020 en de bijbehorende stukken te weten het activiteitenplan⁷ en de rapportage van het vervolgonderzoek⁸.
- De notitie met aanvullende gegevens⁹ van 16 maart 2020.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0050123

³ EDO-kenmerk 2020/0084067

⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8, eerste lid Wnb

⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁷ Jansen, S. (2020). Activiteitenplan huismussen, gierzwaluwen & vleermuizen; groot onderhoud | Goede Woning | 2020-2023. Versie 1.0, 7 februari 2020. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.

⁸ Jansen, S. (2019). Vervolgonderzoek huismussen, gierzwaluwen & vleermuizen; groot onderhoud | Goede Woning | 2020-2022. Versie 1.0, 3 oktober 2019. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.

⁹ Jansen, S. (2020). Beantwoording vraag aanvullende gegevens. 16 maart 2020. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd¹⁰.
De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen en projectontwikkeling	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED] u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-000761 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Planning van de werkzaamheden
Bijlage 4	Tijdelijke voorzieningen
Bijlage 5	Permanente voorzieningen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Gemeente Rijssen;
- Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.

¹⁰ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0121583). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige¹¹, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0121583).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Gierzwaluw

5. De werkzaamheden aan de woning met een nestplaats van gierzwaluw voert u uit buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de gierzwaluw (half april tot en met half augustus). Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw.

¹¹ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. Als tijdelijke vervangende verblijfplaats heeft u twee drievoudige gierzwaluwkasten (model GZT1 van Faunaprojecten) geplaatst aan Roggestraat 1.
7. Tijdens de onderhoudswerkzaamheden bouwt u zes inbouwkasten (type GZP2 van Faunaprojecten of vergelijkbaar) in, verdeeld over drie kopgevels, conform bijlage 5 van dit besluit. U plaatst deze kasten ter hoogte van de goten, want dat is de locatie van de huidige nestplaats.

Huismus

8. Het ongeschikt maken van de woningen met nestplaatsen van de huismus voert u uit buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van deze soort (1 april tot en met 31 augustus) én buiten kwetsbare vorstperiodes (van minimaal drie dagen met overdag temperaturen < 0 °C) in de periode december tot en met februari. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
9. Buiten de (in voorschrift 8) genoemde periodes maakt u de huismusverblijfplaatsen en omliggende dakranden ongeschikt voor de huismus. In de eerste plaats geeft u, middels het liften van of kloppen op de buitenste rij dakpannen, de eventueel aanwezige huismussen gelegenheid te vertrekken naar een andere locatie. Om te voorkomen dat huismus zich alsnog gaat vestigen maakt u vervolgens de nestplaatsen ongeschikt. Dit kan door het dichtzetten van openingen met bijvoorbeeld weringborstels. Daar waar nog wel broedgevallen aanwezig zijn, wacht u met ongeschikt maken tot de jongen zijn uitgevlogen en het nest is verlaten. Dit wordt bepaald door een ecologisch deskundige.
10. In het najaar van 2019 heeft u in de voor- of achtertuinen van complex 004 drie tijdelijke voorzieningen (in de vorm van huismustillen van Faunaprojecten) voor de huismus geplaatst. In het voorjaar van 2021, minimaal drie maanden voorafgaand aan de onderhoudswerkzaamheden, plaatst u in de voor- of achtertuinen van complex 005 vijf huismustillen. De locaties van de huismustillen is weergegeven in bijlage 4 van dit besluit.
11. De tijdelijke huismusvoorzieningen laat u staan totdat alle werkzaamheden zijn uitgevoerd en de woningen in het projectgebied weer beschikbaar zijn voor de huismus (volgens voorschrift 12). Het verwijderen van deze tijdelijke huismusvoorzieningen mag alleen buiten de broedperiode van de huismus en na controle door een ecologisch deskundige of de tillen niet worden bewoond. Indien de tillen in gebruik zijn, mogen deze niet worden verwijderd.
12. Onder alle nieuwe pannendaken, maakt u de ruimten onder het pannendak weer geschikt voor de huismus. Dit doet u door, over de gehele lengte en tweezijdig, het vogelschroot tussen de 2^e en 3^e rij dakpannen te plaatsen (zoals weergegeven in bijlage 5 van dit besluit).

Gewone dwergvleermuis

13. Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het ongeschikt maken van de woningen met een zomer- en/of paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, houdt u rekening met de kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. De voortplantingsperiode loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
14. De verblijfplaatsen (en aanliggende kopgevels) maakt u ten minste vijf dagen voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt. Dit doet u door een combinatie van het plaatsen van 'exclusion flaps' over de ingangen naar verblijfplaatsen en het afsluiten met rugvulling. Door deze flaps kunnen vleermuizen de verblijfplaats wel uit, maar niet meer in.
15. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige en tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en temperatuur van minimaal 10°C) in de periodes april tot en met half mei of september tot en met oktober.
16. Eén tot vijf dagen voor aanvang van de werkzaamheden wordt, door een ecologische deskundige, middels een controlebezoek onderzocht of er geen gewone dwergvleermuizen meer in de bebouwing aanwezig zijn. Indien toch vleermuizen worden aangetroffen, treft u, in overleg met een ecologisch

deskundige, extra maatregelen. Een ecologisch deskundige geeft de start van de werkzaamheden vrij.

17. In september 2019 heeft u 28 tijdelijke voorzieningen (type VMT1 en VMT2 van Faunaprojecten) voor de gewone dwergvleermuis geplaatst, aan woningen zoals opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.
18. De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd worden nadat de woningen weer geschikt zijn voor vleermuizen en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten stelt een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis vast of de kasten niet worden bewoond. Indien de kasten in gebruik zijn, mogen deze niet worden verwijderd.
19. In de gevels van de woningen worden in totaal minimaal 28 inbouwkasten (type VMMP2 van Faunaprojecten of soortgelijk) in gebouwd, conform de locaties weergegeven in bijlage 5 van dit besluit.

Overige zaken

20. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis.
21. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld een ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan bovengenoemde voorschriften. Hierin neemt u onder andere het volgende op: data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector, afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
	A2.3 Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	8
	A3.1 Wettelijke regels	8
	A3.2 Provinciaal beleid	8
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	9
	B1.2 Doel van het project	10
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
	B1.4 Periode	10
	B1.5 Onderliggende documenten	11
	B1.6 Aanvullende gegevens	11
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	12
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	12
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	C1.5 Wettelijk belang van het project	12
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	13
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹². In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Rijssen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Rijssen

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹³ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁴ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹² Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁴ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁵ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁶ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁷ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierzwaluw en huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied bestaat uit vier complexen (96 woningen) gelegen in het zuidelijke deel van de bebouwde kom van Rijssen (zie het figuur op de volgende pagina). Het betreft de volgende adressen:

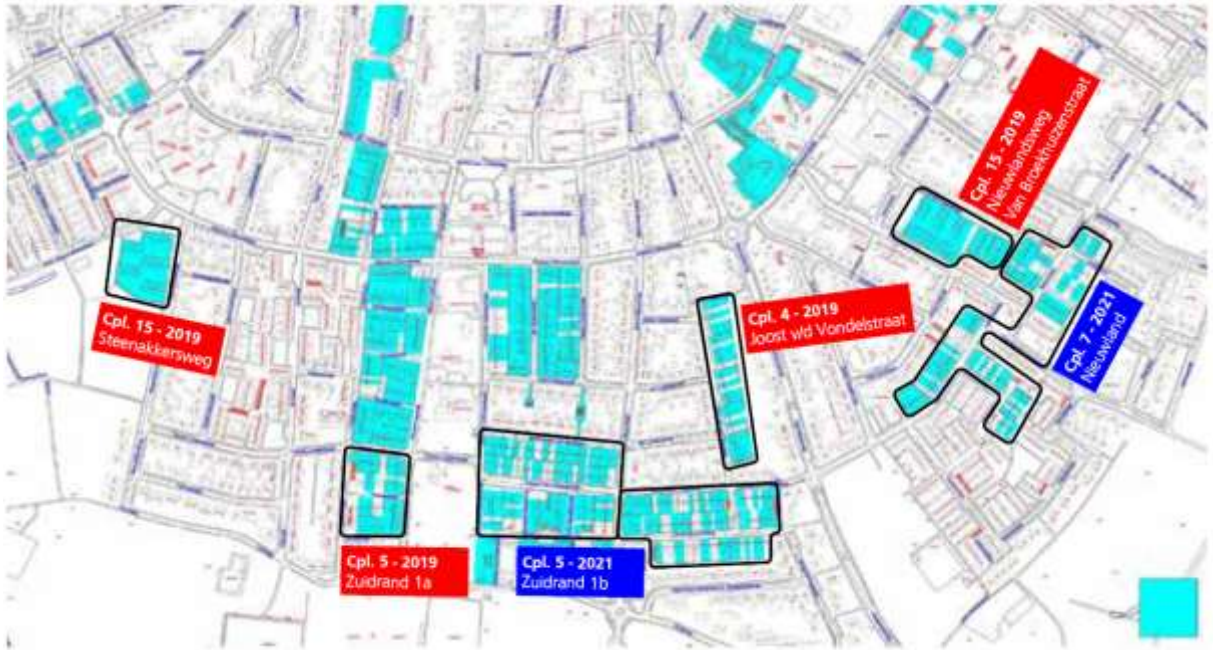
- Complex 004 | Joost v/d Vondelstraat (20 woningen)
Joost v/d Vondelstraat 1, 5, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 25, 29, 33, 35, 37, 39, 43, 47, 49, 51, 53, 55
- Complex 005 | Zuidrand deel 1a (26 woningen)
Wilhelminastraat 72, 74, 76, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94
Teunis Lodderstraat 17, 19, 21, 23, 25

¹⁵ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁶ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁷ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

- Tarwestraat 4, 5, 6, 7, 8
- Gerststraat 3, 5, 7, 9, 11
- Complex 015 | Nieuwlandsweg (30 woningen)
Nieuwlandsweg 9,11,13,15,17,19,21,23
Van Broekhuizenstraat 10,12,14,16,18,20,22,24,26,28,30,32,34,36,38,40,42,44,46,48,50,52
- Complex 015 | Steenakkersweg (20 woningen)
Steenakkersweg 2,4,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24
Prins Willem-Alexanderlaan 1,3,5,7,9,11,13,15

Figuur 1: plangebied. Het plangebied betreft de met rode blokken aangegeven complexen.

Aan de woningen wordt groot onderhoud uitgevoerd in het kader van verduurzaming. Bij alle woningen worden de volgende ingrepen uitgevoerd:

- Vervangen van de pannendaken;
- Na-isoleren van de spouwmuren;
- Vervangen van de kozijnen;
- Isoleren van de vloer op de begane grond.

De onderhoudswerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. In augustus 2020 wordt gestart en de verwachting is dat eind 2022 / in de loop van 2023 de werkzaamheden kunnen worden afgerond. In bijlage 3 is een meer gedetailleerde planning opgenomen.

B1.2 Doel van het project

Het doel van het project is uitvoeren van groot onderhoud aan de woningen in het kader van verduurzaming.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gierzwaluw en de huismus van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen¹⁸ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁹.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2020 tot en met 31 december 2023.

¹⁸ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Jansen, S. (2020). Beantwoording vraag aanvullende gegevens. 16 maart 2020. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.
- Jansen, S. (2020). Activiteitenplan huismussen, gierzwaluwen & vleermuizen; groot onderhoud | Goede Woning | 2020-2023. Versie 1.0, 7 februari 2020. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.
- Jansen, S. (2019). Vervolgonderzoek huismussen, gierzwaluwen & vleermuizen; groot onderhoud | Goede Woning | 2020-2022. Versie 1.0, 3 oktober 2019. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.
- Jansen, S. (2019). Quickscan flora en fauna; groot onderhoud | Goede Woning | 2020-2024. Versie 1.0, 11 maart 2019. Jansen&Jansen Groenadviesbureau, Holten.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 11 februari 2020 ontvangen. Op 13 maart 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 16 en 17 maart 2020²⁰ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het activiteitenplan²¹ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een Quickscan flora en fauna in maart 2019;
- Soortgericht vervolgonderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen in 2019. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd conform de gebruikelijke onderzoeksmethoden zoals beschreven in de kennisdocumenten en/of het vleermuisprotocol van deze soorten.

Onderstaand is een samenvatting gegeven van de onderzoeksresultaten per complex. Een uitgebreide beschrijving is te vinden in de rapportage van het vervolgonderzoek²².

- Complex 004 | Joost v/d Vondelstraat
Zes nesten van de huismus
Eén zomer- en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
- Complex 005 | Zuidrand deel 1a
Eén nest van de gierzwaluw
Tien nesten van de huismus
Eén zomer- en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- Complex 015 | Nieuwlandsweg
Eén zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis
- Complex 015 | Steenakkersweg
Eén zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis

Het nest van de gierzwaluw is aangetroffen onder een losliggende dakpan op de woning van Wilhelminastraat 94. De nesten van de huismussen zijn aangetroffen onder de pannendaken van woningen. De verblijfplaatsen van de vleermuizen bevinden zich onder nokpannen of elders onder het pannendak.

De onderzoeken zijn conform de vigerende onderzoeksprotocollen en kennisdocumenten en in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zodat de te verwachten soorten waargenomen konden worden.

²⁰ EDO-kenmerk 2020/0084067

²¹ Hoofdstuk 3 pagina 9 tot en met 11

²² Hoofdstuk 4 pagina 10 tot en met 19

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 16 nesten van de huismus, 1 nest van de gierzwaluw en 4 zomer- en 3 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis kunnen ook tijdens milde winterperioden in gebruik zijn door enkele exemplaren (1 tot 5) van de soort.

De voorgestelde mitigerende maatregelen²³ zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het plaatsen van tijdelijke kasten als alternatieve verblijfplaats voorafgaand aan de werkzaamheden
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden, en buiten de kwetsbare perioden van de soorten.
- Het creëren van permanente voorzieningen tijdens de werkzaamheden

Door het aanbrengen van tijdelijke kasten binnen het plangebied en het voorzien in permanente voorzieningen in de woningen binnen het plangebied blijft het gebied geschikt als leefgebied voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis. Het uitvoeren van de mitigerende maatregelen voorkomt het doden van exemplaren van deze soorten. Door het treffen van voldoende maatregelen is geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw en de huismus, en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van groot onderhoud in het kader van verduurzaming van vier complexen met woningen in Rijssen leiden tot het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1, tweede lid en artikel 3.5, vierde lid uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatiespecifiek. Het betreft groot onderhoud (o.a. dakrenovaties) aan woningen in hetzelfde gebied. Alternatieve locaties zijn om deze reden niet overwogen.

Behoud van dakpannen is niet mogelijk gebleken, vanwege ouderdom en de staat. Isolatie is noodzakelijk om aan de doelstellingen voor energiereductie te voldoen. Omdat de dakpannen toch moeten worden vervangen, is er hoe dan ook sprake van dat nesten/verblijfplaatsen worden weggenomen. De daken van de woningen moet worden vervangen om de benodigde isolatie waarde te behalen.

Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden en het aanbieden van tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, wordt voldoende rekening gehouden met deze soorten. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste voor de aanwezige gierzwaluwen, huismussen en gewone dwergvleermuizen.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (Vogelrichtlijn) en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (Habitatrichtlijn).

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Goed onderhouden huurwoningen met een goed binnenklimaat komt de volksgezondheid ten goede. Er zijn relaties tussen slecht onderhouden woningen en terugkerende ziektebeelden. De woningen zijn nu allemaal ongeveer 50 jaar oud. In al die jaren is geen groot onderhoud uitgevoerd aan de schil van de gebouwen. Om de beschreven problematiek te voorkomen is binnen afzienbare tijd groot onderhoud aan de schil van de woningen noodzakelijk. De woningen hebben onderhoud nodig en isolatie is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan duurzaamheids- en leefbaarheidseisen.

²³ Hoofdstuk 5, pagina 22 tot en met 26 van het Activiteitenplan, alsmede de brief met aanvullende gegevens van 16 maart 2020.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

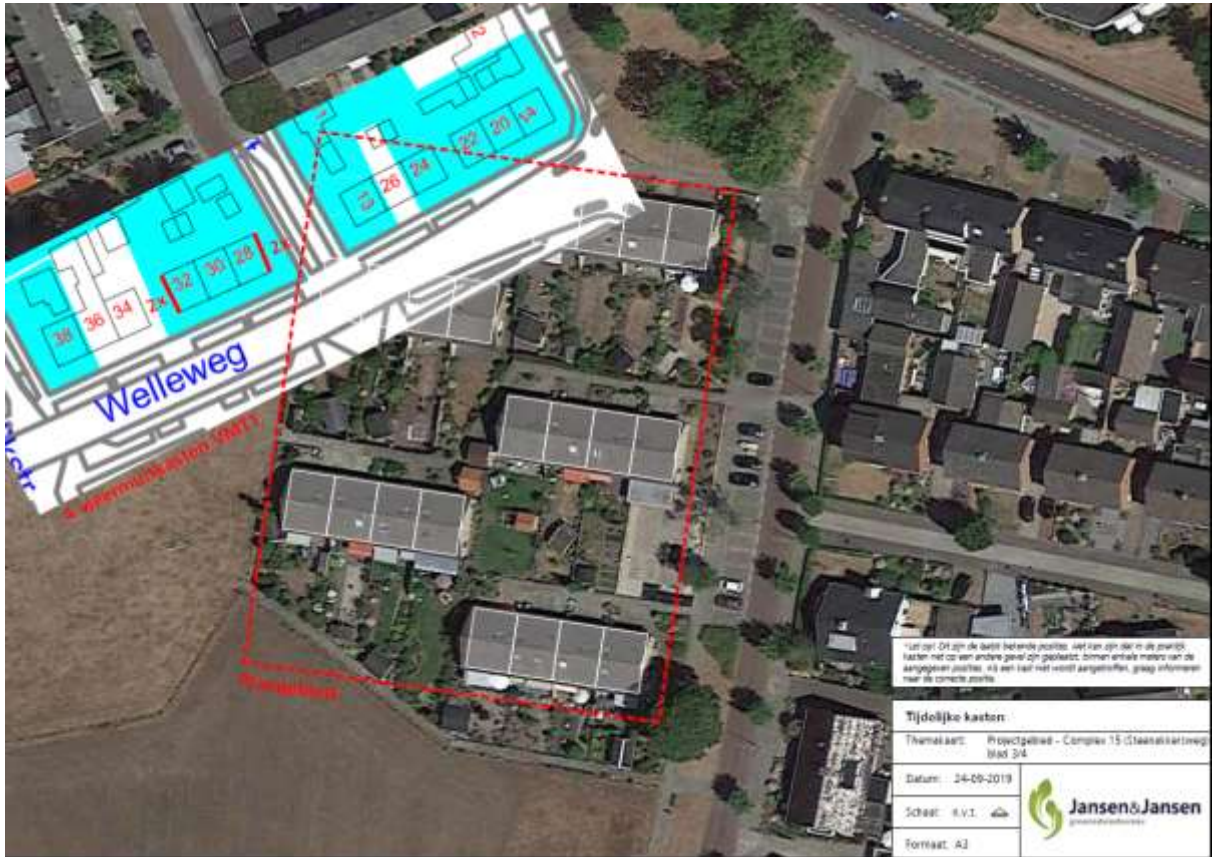
²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 - PLANNING VAN DE WERKZAAMHEDEN

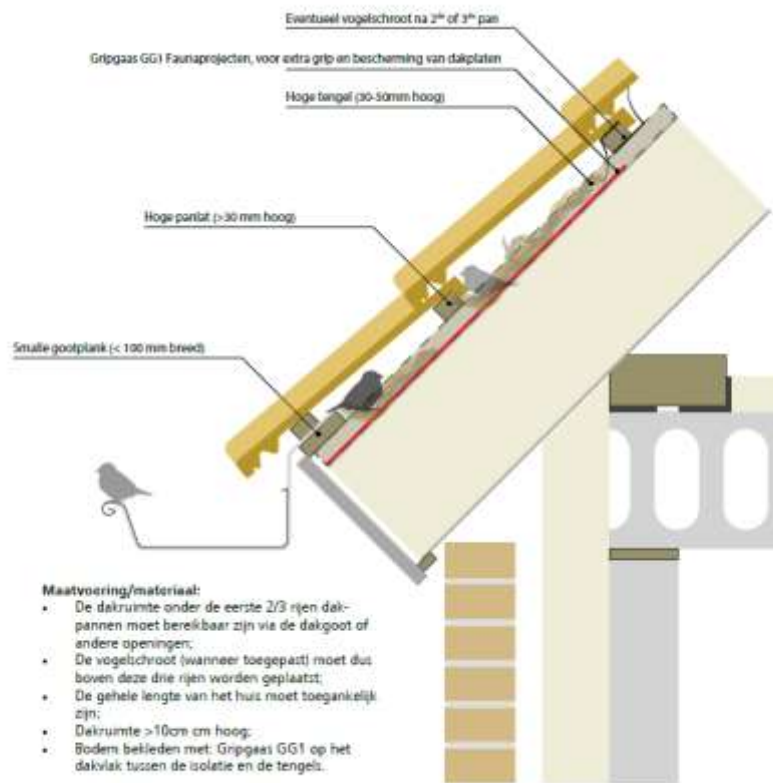
2020-2021	<u>Complex 15 Nieuwlandsweg</u>			
		Duur (dagen)	Start	Eind
	Ongeschikt maken verblijfplaatsen		15-08-'20	31-08-'20
	Werkzaamheden		31-08-'20	31-12-'20
Aanbrengen permanente verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden	
2021-2022	<u>Complex 15 Steenakkersweg</u>			
		Duur (dagen)	Start	Eind
	Ongeschikt maken verblijfplaatsen		01-09-'20	15-09-'20
	Werkzaamheden		01-01-'21	31-07-'21
Aanbrengen permanente verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden	
2021-2022	<u>Complex 4</u>			
		Duur (dagen)	Start	Eind
	Ongeschikt maken verblijfplaatsen		01-09-'21	15-09-'21
	Werkzaamheden		15-09-'21	31-12-'21
Aanbrengen permanente verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden	
2022-2023	<u>Complex 5a</u>			
		Duur (dagen)	Start	Eind
	Ongeschikt maken verblijfplaatsen		01-09-'21	15-09-'21
	Werkzaamheden		01-01-'22	31-12-'22
Aanbrengen permanente verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden	

BIJLAGE 4 – TIJDELIJKE VOORZIENINGEN

BIJLAGE 5 – PERMANENTE VOORZIENINGEN

Figuur 5.2 Principe detail huismussen onder pannendak (bron: Faunaprojecten.nl).

